

ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพร ครั้งที่ 1/2566

วันจันทร์ที่ 23 มกราคม 2566 เวลา 09.30 น.

ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(ห้อง 123) และ (ผ่าน Zoom cloud Meeting)

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

คณะกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพร ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 24 มีนาคม 2565

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

3.1 สรุปการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2565 วันที่ 9 มกราคม 2566

3.2 (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 Road Map การขับเคลื่อนพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ปี 2566-2570

4.2 การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 ปีงบประมาณ 2566

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่นๆ

ระเบียบวาระที่ 1

เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

คณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพร ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 24 มีนาคม 2565

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

3.1 สรุปการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2565

วันที่ 9 มกราคม 2566

3.2 (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570

3.1 สรุปการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2565 วันที่ 9 มกราคม 2566

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2565 วันที่ 9 มกราคม 2566

1. การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษา ในคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ด้านกฎหมาย ด้านการค้า และการลงทุน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการแพทย์แผนไทย ด้านเกษตรและพันธุ์พืช ด้านวิจัยและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสมุนไพร และด้านอุตสาหกรรมเป็นที่เรียบร้อยแล้วอยู่ระหว่างเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขลงนามประกาศ
2. การจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 อยู่ระหว่างสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
3. ผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเมืองสมุนไพร (Herbal City) โดยสำนักนายกรัฐมนตรี รอบที่ ๒ วันที่ 10 มกราคม 2565 มีสรุปปัญหาอุปสรรครายคลัสเตอร์
4. ประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง มาตรการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามแนวทางเกษตรปลอดภัย พ.ศ. 2565 ประกาศ ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2565
5. รายงานการศึกษา สีน้ำมัน เป็นหนึ่งในสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง สามารถจำหน่ายเป็นพืชสมุนไพร หรือนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้
6. การจัดทำบัญชีทะเบียนผู้ประกอบการที่ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุน ขณะนี้มีผู้ขึ้นทะเบียน จำนวน 261 ราย
7. เห็นชอบ โครงการสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 1 - 5 ภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570
 - มอบหมายคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติทั้ง 5 คณะนำแผนดังกล่าวสู่การปฏิบัติดำเนินงานต่อไป
 - มอบหมายคณะทำงานติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรฯ นำไปกำหนดประเด็นการติดตามประเมินผล
8. เห็นชอบ รายการ Herbal Champions ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
 - กลุ่มที่ 1 สมุนไพรที่มีความพร้อมตามห่วงโซ่การพัฒนาสมุนไพร Herbal Champions ได้แก่ ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน กระชายดำ
 - กลุ่มที่ 2 สมุนไพรที่มีศักยภาพในการผลักดันให้เป็นสมุนไพร Herbal Champions ได้แก่ กระชายขาว มะขามป้อม ไพล กวาวเครือขาว ชิง กระท่อม ว่านหางจระเข้ บัวบก มะระขี้นก กัญชง กัญชา เพชรสังฆาต

3.2 (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570

Key Result	1. ขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี พ.ศ. 2570		2. ความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 20 ภายในปี พ.ศ. 2570		
Key Directions For Impact	1. ส่งเสริมบทบาทของสมุนไพรผ่านภาพลักษณ์อาหารไทย จากครัวไทยสู่ครัวโลก		2. พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของ SMEs ด้วย ฐานงานวิจัยและนวัตกรรม		3. เน้นครอบคลุมตลาดในประเทศ และขยายไปยังประเทศ CLMV
Value chain	4. ยกระดับการผลิตในทุกขั้นตอนด้วยเทคโนโลยี (SMART)	5. ส่งเสริมให้ส่วนภูมิภาคใช้สมุนไพรเป็นกลไกการพัฒนา		6. ส่งเสริมอุตสาหกรรมสารสกัด เพิ่มมูลค่าและความสามารถในการแข่งขัน	
Value chain	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม	ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบนิเวศ นำไปสู่การพัฒนาสมุนไพรไทยให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน
Key Activity	1. จัดการด้านการผลิตวัตถุดิบคุณภาพ 2. พัฒนาและสร้างเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชน 3. ยกระดับคุณภาพวัตถุดิบและการแปรรูปอย่างมีมาตรฐาน 4. ส่งเสริมระบบตลาดกลางและ E-Market	1. ส่งเสริมอุตสาหกรรมสารสกัด และมาตรฐานสารสกัด 2. จัดทำมาตรการ/กลไกความร่วมมือส่งเสริมอุตสาหกรรมสมุนไพร 3. ส่งเสริมความสามารถผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร	1. ผลักดันสมุนไพรไทยไทยควบคู่กับอาหารไทยและวัฒนธรรมไทย 2. ทำตลาดเชิงรุก 3. พัฒนาระบบสัญลักษณ์คุณภาพสมุนไพรให้เป็นที่ยอมรับ	1. จัดระบบความรับผิดชอบและความคุ้มครองและเยียวยาความเสียหายแก่ผู้บริโภค 2. จัดระบบการให้ความรู้แก่ผู้บริโภค 3. ส่งเสริมการใช้และการเข้าถึงยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร 4. จัดระบบทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร 5. ส่งเสริม Herbal Champions	1. ส่งเสริมการวิจัย นวัตกรรม และการใช้ประโยชน์ เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพร 2. ส่งเสริมห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐานและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง 3. สร้างระบบการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ 4. พัฒนาเมืองสมุนไพรสร้างความเข้มแข็งชุมชนและมูลค่าจากสมุนไพร
Target of Output	1. ผลผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 2. มูลค่าการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3	1. อุตสาหกรรมสารสกัดมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10 2. ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยเฉพาะ SMEs มีผลิตภาพเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10	1. ผลักดันภาพลักษณ์ของสมุนไพรไทยควบคู่กับอาหารไทย 2. ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง ASEAN Herbal Hub 3. มีตราสัญลักษณ์สมุนไพรคุณภาพระดับสากลและเป็นที่รู้จัก	1. มีการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างแพร่หลาย 2. ผู้บริโภคมีความรู้และทัศนคติที่ดีกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร 3. มีระบบทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เหมาะสม 4. ผลิตภัณฑ์ Herbal Champions และผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาสามารถสร้างรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ	1. มีการลงทุนและนำเอาผลการวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับสมุนไพรไทยไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น 2. มีห้องปฏิบัติการเพียงพอ และกฎระเบียบที่สนับสนุน 3. มีกลไกการติดตามและการประเมินผลการขับเคลื่อนตามแผนฯ 4. ชุมชนในระดับพื้นมีความเข้มแข็งและสร้างมูลค่าจากสมุนไพร
ผู้รับผิดชอบหลัก					

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

เป้าประสงค์ (Objective) ของยุทธศาสตร์

- 1) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร แปรรูป**วัตถุดิบสมุนไพร**เบื้องต้นอย่าง**มีคุณภาพ** และได้มาตรฐาน
- 2) ส่งเสริมให้มีการใช้**เทคโนโลยี**ในกระบวนการผลิตและแปรรูป
- 3) ส่งเสริมการซื้อขายที่สามารถสะท้อน**กลไกตลาด**ได้อย่างเหมาะสม ร่วมกับการมีกลไกการรับรองคุณภาพของวัตถุดิบและวัตถุดิบแปรรูปเบื้องต้น

เป้าหมาย (Targets) ของยุทธศาสตร์

- 1) มีผลผลิต**วัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น** ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของปริมาณผลผลิตรวมจากรฐานข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 2) **มูลค่าการผลิตวัตถุดิบสมุนไพร**ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ปี 2565

- ตัวชี้วัดของผลลัพธ์**
- 1) ในปี 2570 พื้นที่ปลูกสมุนไพรได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่า 50,000 ไร่
 - 2) แผนที่เหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชสมุนไพร 30 พืช
 - 3) กลุ่มเกษตรกร วิชาชีพชุมชน สหกรณ์ มีการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้นที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด อย่างน้อย 60 แห่ง
 - 4) มีการผลิตสมุนไพรครบวงจรเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ในประเทศอย่างน้อย 5 แห่ง
 - 5) ห้องปฏิบัติการที่ให้บริการตรวจคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO17025 ในปี 2570 ไม่น้อยกว่า 8 แห่ง
 - 6) ระบบฐานข้อมูลพืชสมุนไพร อย่างน้อย 1 ฐาน
 - 7) เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรร้อยละ 5 จากการส่งเสริมการผลิตสามารถเข้าสู่ระบบตลาดออนไลน์หรือตลาดรับวัตถุดิบสมุนไพรหรือตลาดสมุนไพรชุมชน

มาตรการ

มาตรการที่ 1 ส่งเสริมการจัดการด้านการผลิตวัตถุดิบคุณภาพในห่วงโซ่อุปทาน

มาตรการที่ 2 สนับสนุนการพัฒนา กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และ วิชาชีพชุมชนให้เกิดการสร้างเครือข่าย

มาตรการที่ 3 ยกระดับคุณภาพวัตถุดิบและส่งเสริมการแปรรูปภายหลังการเก็บเกี่ยวอย่างมีมาตรฐานด้วยเทคโนโลยี

มาตรการที่ 4 ส่งเสริมระบบตลาดกลาง และตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Market) รวมทั้งเครือข่ายผู้รับซื้อ วัตถุดิบและสมุนไพรแปรรูป

แผนงานที่ 1: ส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GAP หรือเกษตรอินทรีย์ หรือมาตรฐานอื่นของพืชสมุนไพร

แผนงานที่ 1: สนับสนุนการพัฒนา กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิชาชีพชุมชนให้เกิดการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตสมุนไพร

แผนงานที่ 1: ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการให้ได้ GLP (Good Laboratory Practice)

แผนงานที่ 1: ส่งเสริมการตลาดด้วยระบบตลาดกลาง และตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับวัตถุดิบสมุนไพร

แผนงานที่ 2: วิจัยและพัฒนาพืชสมุนไพร และอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรประจำถิ่น หรือพืชสมุนไพรหายาก

แผนงานที่ 2: สนับสนุนเครือข่ายการตลาดในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิชาชีพชุมชน

แผนงานที่ 2: ส่งเสริมการนำมาตรฐานสินค้าเกษตรตามกลุ่มที่ใช้ของพืช

แผนงานที่ 2: ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายผู้รับซื้อวัตถุดิบและสมุนไพรแปรรูป ที่เชื่อมโยงกับกลุ่มเกษตรกร/ เกษตรกรรายย่อย

แผนงานที่ 3: ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำและไม่เหมาะสมกับพื้นที่ไปสู่การปลูกพืชสมุนไพรที่มีมูลค่าสูง

แผนงานที่ 3: ส่งเสริมเครือข่ายการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้น ในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิชาชีพชุมชน

แผนงานที่ 3: ขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสมุนไพรไปสู่ตลาดอาหารมูลค่าสูง

แผนงานที่ 3: ขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสมุนไพรไปสู่ตลาดอาหารมูลค่าสูง

แผนงานที่ 4: มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลการผลิตสมุนไพรให้มีความเชื่อมโยง

แผนงานที่ 4: ส่งเสริมเครือข่ายผู้ประกอบการเกษตรอัจฉริยะ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 Road Map การขับเคลื่อนพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ปี 2566-2570

4.2 การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการ

ด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 ปีงบประมาณ 2566

4.1 Road Map การขับเคลื่อนพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ปี 2566-2570

โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพสมุนไพร ปีงบประมาณ 2566 ภาพรวมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บท

ยุทธศาสตร์ชาติ (Z) : ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) : การเกษตร

แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : เกษตรชีวภาพ

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) : สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

หลักการและเหตุผล

- การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ มีประเด็นท้าทายที่สำคัญ คือ การสร้างองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพสมุนไพรที่มีโอกาสทางการตลาด เข้าสู่ระบบมาตรฐานและการเชื่อมโยงข้อมูลด้านตลาดเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในการผลิต รวมถึงการนำผลงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์มาผสมผสานกับการตั้งจุดเด่นของผลิตภัณฑ์เพื่อประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในเชิงพาณิชย์ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ชุมชน และผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนเกษตรกรให้มีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าสมุนไพรที่ได้คุณภาพ
2. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างมูลค่าเพิ่มได้

เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพร 1,770 ราย
- โรงอบสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน 40 แห่ง

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

สินค้าสมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3

กิจกรรมจำแนกตาม Value Chain

V02 : การสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์

1. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร (กสท.)
2. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร(กวก.)
3. การพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่นเพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ (กวก)
4. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (กสส)
5. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในเมืองสมุนไพรและจังหวัดข้างเคียง (สป.กษ.)

V02 การสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์

6. ยกระดับการผลิตสมุนไพรและสร้างมูลค่าพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเมืองสมุนไพรและจังหวัดข้างเคียง (สป.กษ.)
7. ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน (สปก.)
8. โครงการส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน (สปก.)
9. การใช้กากกาแฟและกากใบชาที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพเป็นสารเสริมในอาหารสัตว์ (ปศ.)
10. โครงการเพิ่มศักยภาพที่ปรึกษาเกษตรกรด้านมาตรฐานพืชสมุนไพรเศรษฐกิจ (มก)

V03 การตลาด

1. ประชาสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการผลิตและการใช้ประโยชน์สมุนไพร (กสท.)
2. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้านการพัฒนาสมุนไพรในพื้นที่โครงการเมืองสมุนไพร (สป.กษ.)

งบประมาณปี 2566 รวมทั้งสิ้น 36,724,860 บาท

V04 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสินค้าเกษตรชีวภาพมูลค่าเพิ่มขึ้น

1. ขับเคลื่อนการพัฒนางานสมุนไพรของ กษ. (สป.กษ)
2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสมุนไพร (สป.กษ)
3. การจัดทำแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกพืชสมุนไพร (พต.)
4. การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร ปี 2565 (สศค.)
5. แผนงานวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีเพื่อรองรับ GAP (กวก)
6. แผนงานวิจัยนวัตกรรมการผลิตสารสำคัญในพืชที่มีฤทธิ์ทางเภสัชกรรม (กวก)

V04 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสินค้าเกษตรชีวภาพมูลค่าเพิ่มขึ้น

ผู้รับผิดชอบ
หลัก : กสท.
สนับสนุน : สป.กษ. / กวก./ สปก. / สศค./

ต้นทาง

กลางทาง

ปลายทาง

- เกษตรกรได้รับการพัฒนาการผลิตสินค้าสมุนไพร จำนวน 1,770 ราย
- โรงอบสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน 40 แห่ง

ผลผลิต (Output)

เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการยกระดับการผลิตสู่มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรชีวภาพได้

ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกร เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น / องค์กรเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรได้หลากหลาย

ผลสัมฤทธิ์ (Impact)

สังคม ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐาน ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ผู้บริโภคมีสุขภาพดี และสร้างความมั่นคงทางอาหาร

Roadmap

01

Stage1 (1 ปี) พ.ศ. 2566

1. จัดทำแผนปฏิบัติการสมุนไพร
2. การจัดทำระบบฐานข้อมูลสมุนไพรเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. ผลิตสมุนไพรปลอดภัยให้ได้มาตรฐาน GAP หรือ เกษตรอินทรีย์ ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมในการผลิต มีการปลูกแปลงใหญ่ สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจ สหกรณ์
4. ศึกษาวิจัยพันธุ์พืช การผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูป
5. ทำข้อมูลการผลิตและการตลาดของสมุนไพรที่เป็นที่ต้องการทางสมุนไพร (วัตถุดิบ, ผลิตภัณฑ์, อาหารสัตว์)
6. สร้างภาคีเครือข่าย หาแนวร่วมกลุ่มผู้ปลูกและความร่วมมือ
7. จัดทำแผนที่ความเหมาะสมพืชสมุนไพรรายชนิดพืช
8. สร้างกระแส ประชาสัมพันธ์
9. อนุรักษ์พันธุ์พืชและภูมิปัญญาสมุนไพร
10. สนับสนุนตลาดอเล็กทรอนิกส์และตลาดกลาง

02

Stage2 (+1 ปี) พ.ศ. 2567

1. การจัดทำฐานข้อมูลการผลิตสมุนไพรเป้าหมายที่เป็นประโยชน์เชื่อมโยงฐานข้อมูลในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. ส่งเสริมเกษตรกรปลูกสมุนไพร GAP หรือ เกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มพื้นที่สมุนไพรที่ได้มาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์ แปลงใหญ่ ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม Smart Farm จัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ลดต้นทุนการผลิต
3. จัดตั้งศูนย์เพาะชำและพัฒนาต้นกล้าพันธุ์สมุนไพร
4. พัฒนาโรงตาก โรงอบด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ /แปรรูปที่มาตรฐาน พัฒนาขยายห้องปฏิบัติการ
5. วิจัยและพัฒนาสมุนไพรครบห่วงโซ่อุปทาน
6. สนับสนุนให้มีการอนุรักษ์และเครือข่ายอนุรักษ์พันธุ์พืช
7. คัดเลือกสมุนไพรเด่นในจังหวัดและปริมาณความต้องการการใช้สมุนไพร ประชาสัมพันธ์ สร้าง Story
8. อนุรักษ์พันธุ์พืชหายากและภูมิปัญญาสมุนไพร
9. สนับสนุนตลาดอเล็กทรอนิกส์และตลาดกลาง

03

Stage2 (+3 ปี) พ.ศ. 2568-2570

Road Map การขับเคลื่อนพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ปี 2566-2570

วัตถุดิบ

- 1) เพื่อพัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือวิสาหกิจชุมชน การปลูก ขยายพันธุ์ รวบรวมแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรเบื้องต้นที่ปลอดภัยให้เพียงพอต่อความต้องการและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อยกระดับการผลิตสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรให้ได้มาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) ตลอดห่วงโซ่อุปทานให้ได้วัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
- 3) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพรและแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร (Land Suitability) ในพืชแต่ละชนิด
- 4) เพื่อเพิ่มพื้นที่แปลงปลูกพืชสมุนไพรปลอดภัยได้ตามมาตรฐาน
- 5) เพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการให้ได้ GLP (Good Laboratory Practice) เพื่อให้มีห้องปฏิบัติที่มีมาตรฐานในการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ
- 6) เพื่อส่งเสริมให้ทีมงานวิจัยที่เป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ของสมุนไพรแต่ละตัวเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผลิตภัณฑ์ในด้านความปลอดภัย

เป้าหมาย

1. พื้นที่เพาะปลูกสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน GAP เกษตรอินทรีย์ 100,000 ไร่ (20,000 ไร่/ปี) กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ มีการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้นที่ได้มาตรฐาน 300 แห่ง (60 แห่ง/ปี)
2. ระบบฐานข้อมูลพืชสมุนไพรครบห่วงโซ่อุปทาน อย่างน้อย 1 ฐาน / ฐานข้อมูลพืชสมุนไพรหายาก องค์ความรู้ และภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพร 1 ฐาน/ห้องปฏิบัติการที่ได้รับรอง GLP 18 กลุ่มจังหวัด 1 แห่ง/1 กลุ่มจังหวัด
3. ปริมาณวัตถุดิบสมุนไพรแปรรูปที่มีคุณภาพในจังหวัดเมืองสมุนไพร จำนวน 10 ตัน/ จังหวัด/ปี แผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชสมุนไพร 40 พืช มีตลาดออนไลน์ 3 แห่ง และตลาดสมุนไพรชุมชน 76 แห่ง (1 ตลาด/ 1 จังหวัด) มีงานวิจัยที่ตอบโจทย์พืชสมุนไพรในอนาคตอย่างน้อย 200 เรื่อง (40 เรื่อง/ปี)

Road Map การขับเคลื่อนพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ปี 2566-2570

ปัจจัยนำเข้า (Input)

กระบวนการ (Process)

1. ฐานข้อมูล

- พื้นที่การผลิตสมุนไพร ชนิดพืชสมุนไพร
- ทะเบียนเกษตรกร

2. องค์ความรู้การผลิตสมุนไพร

3. เทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพร คุณภาพของวัตถุดิบ และคุณภาพของผลิตภัณฑ์

4. เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการข้อมูลในเรื่องของการผลิต แหล่งที่มา มาตรฐานการผลิต สรรพคุณ วิธีใช้

5. นโยบายรัฐบาล การสนับสนุนทางนโยบายในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสมุนไพรไทยมีความชัดเจนอย่างยิ่งในทุกระดับ

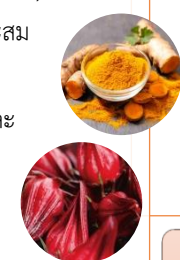
6. กฎหมาย/กฎระเบียบที่สนับสนุนหรือเป็นข้อจำกัดในการผลิต/จำหน่าย

1. การจัดการวัตถุดิบ ตามหลักเกณฑ์/เป้าหมายของตลาด

- 1.1 ยกระดับการจัดการวัตถุดิบ โดยการพัฒนาเกษตรกร ขบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน GAP เกษตรอินทรีย์ มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการปลูกพืชสมุนไพร ได้ผลผลิตมีสารสำคัญตรงตามมาตรฐาน รวมทั้ง มีการลดต้นทุนการผลิต การวิเคราะห์พื้นที่ปลูก ดินและน้ำ ในการผลิตพืชสมุนไพรปลอดภัย ปลูกเป็นแปลงใหญ่ (Collaborative Farming) ปลูกเป็นแบบโรงเรือน Plant factory การทำเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) มีความปรารถนิต (Intensive Farming) แผนพัฒนาพืชสมุนไพร แผนธุรกิจ ความต้องการพืชสมุนไพรของตลาด กำไร/ไร
- 1.2 กำหนดรายการวัตถุดิบสมุนไพรที่มีความต้องการในตลาดสูง พร้อมระบุคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรที่ต้องการ (Spec) เพื่อนำสู่กระบวนการพัฒนา ดังต่อไปนี้ ชนิด / พืชสมุนไพรที่เพาะปลูก ผลิต และส่วนที่ใช้ขยายพันธุ์อื่น ๆ การปลูก (cultivation) แหล่งปลูก (site selection) พื้นที่เหมาะสมในการปลูกพืชสมุนไพร เก็บเกี่ยว (harvest) ได้แก่ ช่วงเวลาเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมที่สุด
- 1.3 ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริมการแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว ณ สถานที่ปลูก และการผลิตผลิตภัณฑ์ และสารสกัดอย่างง่ายในระดับชุมชน
- 1.4 มีข้อกำหนดมาตรฐาน GAP เกษตรอินทรีย์ หรือมาตรฐานอื่นของพืชสมุนไพร
- 1.5 มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลสมุนไพรให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน
- 1.6 ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการให้ได้ GLP (Good Laboratory Practice)
- 1.7 ยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพรไทยให้มีหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดีตาม GMP (Good Manufacturing Practice)

2. การส่งเสริมการแปรรูปวัตถุดิบเป็นสารสกัดหยาบในชุมชน

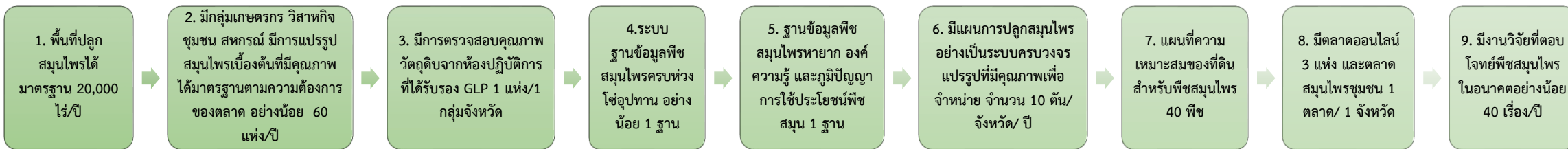
- 2.1 การแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว (post – harvest processing)
- 2.2 การบรรจุหีบห่อขนาดใหญ่และการติดฉลาก (bulk packing and labelling)
- 2.3 การเก็บรักษาและการขนส่งวัตถุดิบสมุนไพร (storage and transportation)
- 2.4 การประกันคุณภาพ (quality assurance) การเข้าไปตรวจสอบแหล่งปลูก และอาคารแปรรูปอย่างสม่ำเสมอ

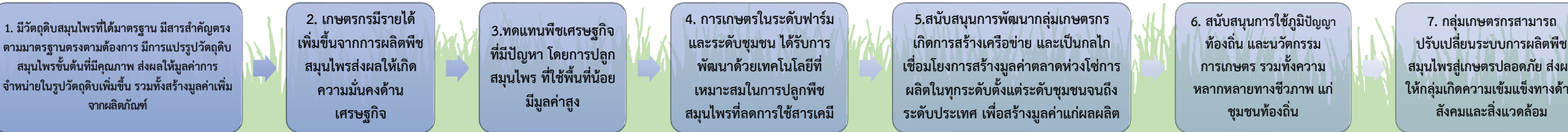
3. การตลาดและประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการตลาดระบบตลาดกลางและตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับวัตถุดิบ

ผลสัมฤทธิ์ (Achievement)

ผลผลิต (Output)

ผลลัพธ์ (Outcome)

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. ส่งเสริม Herbal Champions ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
ยกระดับศักยภาพและต่อยอดสร้างคุณค่าในการขับเคลื่อน Road Map

กลุ่มที่ 1 สมุนไพรที่มีความพร้อมตามห่วงโซ่การพัฒนาสมุนไพร Herbal Champions ได้แก่ ฟ้าทะลายโจร
ขมิ้นชัน กระชายดำ

กลุ่มที่ 2 สมุนไพรที่มีศักยภาพในการผลักดันให้เป็นสมุนไพร Herbal Champions ได้แก่ กระชายขาว
มะขามป้อม ไพล กวาวเครือขาว ชิง กระท่อม ว่านหางจระเข้ บัวบก มะระขี้นก กัญชง กัญชา เพชรสังฆาต

2. ขอความเห็นต่อ Road Map การขับเคลื่อนพืชสมุนไพรและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ปี 2566 - 2570
เพื่อเสนอขอความเห็นชอบ ต่อคณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพรต่อไป

4.2 การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการ ด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 ปีงบประมาณ 2566

แผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่สนับสนุนแผนด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2566

หน่วยงาน	แผนงานโครงการ	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
1.กรมพัฒนาที่ดิน	การจัดทำแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกพืชสมุนไพร	332,500	
2.กรมส่งเสริมการเกษตร	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าสมุนไพรชีวภาพ	3,837,500	
3.กรมวิชาการเกษตร	1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	6,000,000	
	2. แผนงานวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีเพื่อรองรับมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชสมุนไพร	4,330,045	
	3. แผนงานวิจัยนวัตกรรมการผลิตสารสำคัญในพืชที่มีฤทธิ์ทางเภสัชกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	2,849,315	
4.สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	1.โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพกิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	9,632,800	
	2.โครงการส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กิจกรรมส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน	4,571,000	
5.สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร)	3,000,000	
6.กรมส่งเสริมสหกรณ์	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมจัดอบรมหลักสูตร “การผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน GAP” และหลักสูตรการสร้างเวทีจัดทำแผนการผลิตและเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตและผู้ประกอบการ” (5 แห่ง) และกิจกรรมจัดทำฐานข้อมูล	216,700	
7.สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร ปี 2565	397,200	
8.สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	1.โครงการเพิ่มศักยภาพที่ปรึกษาเกษตรกรด้านมาตรฐานพืชสมุนไพรเศรษฐกิจ	370,000	
	2.โครงการส่งเสริมและยกระดับการผลิตพืชสมุนไพรเศรษฐกิจในพื้นที่เมืองสมุนไพร	450,000	
9. กรมปศุสัตว์	1. การใช้กากกาแฟและกากใบชาที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพเป็นสารเสริมในอาหารสัตว์ เพื่อลดการใช้ยาปฏิชีวนะในระบบการผลิตสุกร	424,800	
	2. การศึกษาสมุนไพรในการกำจัดไรของไก่ไข่ที่เลี้ยงแบบปล่อยอิสระ	313,000	
รวมหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์		36,724,860	
10.กรมป่าไม้	โครงการป้องกันรักษาป่า พัฒนาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว	1,073,000	
11. กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช	โครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลพืชสมุนไพร	2,469,800	
12.กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรจากป่าชายเลนอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566	1,350,000	
13. กระทรวงสาธารณสุข	1. โครงการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทยและโครงการพัฒนามาตรฐานการผลิตยาสมุนไพรสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของยาสมุนไพร	4,122,000	
รวมหน่วยงานภายนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์		9,014,800	
รวมทั้งสิ้น		45,743,660	

โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพสมุนไพร ปีงบประมาณ 2566 ภาพรวมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์
และแผนแม่บท

ยุทธศาสตร์ชาติ (Z) : ด้านการสร้าง
ความสามารถในการแข่งขัน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) :
การเกษตร

แผนย่อยของแผนแม่บทฯ :
เกษตรชีวภาพ

เป้าหมายแผนแม่ท่อย่อย (Y1) :
สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

หลักการและเหตุผล

- การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ มีประเด็นท้าทายที่สำคัญ คือ การสร้างองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพสมุนไพรที่มีโอกาสทางการตลาด เข้าสู่ระบบมาตรฐานและการเชื่อมโยงข้อมูลด้านตลาดเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในการผลิต รวมถึงการนำผลงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์มาผสมผสานกับการตั้งจุดเด่นของผลิตภัณฑ์เพื่อประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในเชิงพาณิชย์ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ชุมชน และผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนเกษตรกรให้มีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าสมุนไพรที่ได้คุณภาพ
2. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างมูลค่าเพิ่มได้

เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพร 1,770 ราย
- โรงอบสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน 40 แห่ง

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

สินค้าสมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3

กิจกรรมจำแนกตาม Value Chain

V02 : การสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์

1. ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร (กสท.)
2. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร(กวก.)
3. การพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่นเพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ (กวก)
4. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (กสส)
5. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในเมืองสมุนไพรและจังหวัดข้างเคียง (สป.กษ.)

V02 การสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์

6. ยกระดับการผลิตสมุนไพรและสร้างมูลค่าพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเมืองสมุนไพรและจังหวัดข้างเคียง (สป.กษ.)
7. ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน (สปก.)
8. โครงการส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน (สปก.)
9. การใช้กากกาแฟและกากใบชาที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพเป็นสารเสริมในอาหารสัตว์ (ปศ.)
10. โครงการเพิ่มศักยภาพที่ปรึกษาเกษตรกรด้านมาตรฐานพืชสมุนไพรเศรษฐกิจ (มก)

V03 การตลาด

1. ประชาสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการผลิตและการใช้ประโยชน์สมุนไพร (กสท.)
2. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้านการพัฒนาสมุนไพรในพื้นที่โครงการเมืองสมุนไพร (สป.กษ.)

งบประมาณปี
2566 รวมทั้งสิ้น
36,724,860 บาท

V04 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสินค้าเกษตรชีวภาพมูลค่าเพิ่มขึ้น

1. ขับเคลื่อนการพัฒนางานสมุนไพรของ กษ. (สป.กษ)
2. การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร ปี 2565 (สศค.)
3. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสมุนไพร (สป.กษ)
4. การจัดทำแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกพืชสมุนไพร (พต.)
5. แผนงานวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีเพื่อรองรับ GAP (กวก)
6. แผนงานวิจัยนวัตกรรมการผลิตสารสำคัญในพืชที่มีฤทธิ์ทางเภสัชกรรม (กวก)

V04 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสินค้าเกษตรชีวภาพมูลค่าเพิ่มขึ้น

ผู้รับผิดชอบ
หลัก : กสท.
สนับสนุน : สป.กษ. / กวก./ สปก. / สศค./

ต้นทาง

กลางทาง

ปลายทาง

- เกษตรกรได้รับการพัฒนาการผลิตสินค้าสมุนไพร จำนวน 1,770 ราย
- โรงอบสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน 40 แห่ง

ผลผลิต (Output)

เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการยกระดับการผลิตสู่มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรชีวภาพได้

ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกร เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น / องค์กรเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรได้หลากหลาย

ผลสัมฤทธิ์ (Impact)

สังคม ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐาน ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ผู้บริโภคมีสุขภาพดี และสร้างความมั่นคงทางอาหาร

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. ขอความเห็นตัวชี้วัดผลลัพธ์ ของแผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการ ด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 ปีงบประมาณ 2566
2. มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัดผลลัพธ์ แผนงานโครงการที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการ ด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570 ปีงบประมาณ 2566

ตัวชี้วัดผลลัพธ์	แผนงาน/โครงการ ปีงบประมาณ 2566	ผลลัพธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ	
<p>1. ในปี 2570 พื้นที่ปลูกสมุนไพรมีมาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 50,000 ไร่</p>	<p>1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพรร)</p>	<p>1. เกษตรกรได้รับการพัฒนา</p>	<p>สป.กษ.</p>	
	<p>(1) ส่งเสริมสนับสนุนองค์ความรู้ในการผลิตพืชสมุนไพรให้มีคุณภาพมาตรฐาน</p>	<p>2. พื้นที่.....ไร่</p>		
	<p>พื้นที่เมืองสมุนไพรร 14 จังหวัด</p>	<p>จังหวัดอื่น ๆ 10 จังหวัด</p>		
	<p>2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ</p>	<p>1. พัฒนาการผลิตสินค้าสมุนไพรร</p>	<p>กสก.</p>	
	<p>(1) พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกร</p>	<p>ชีวภาพ</p>		
	<p>พื้นที่เมืองสมุนไพรร 6 จังหวัด</p>	<p>จังหวัดอื่น ๆ 37 จังหวัด</p>	<p>2. พื้นที่ ไร่</p>	
	<p>3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ</p>	<p>1. ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรรด้วย</p>	<p>สปก.</p>	
	<p>(1) ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์)</p>	<p>โรงอบพลังงาน</p>		
	<p>พื้นที่เมืองสมุนไพรร 7 จังหวัด</p>	<p>จังหวัดอื่น ๆ 14 จังหวัด</p>	<p>2. พื้นที่ ไร่</p>	
	<p>4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ</p>	<p>1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต</p>	<p>กวก.</p>	
<p>(1) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรร</p>	<p>วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรร</p>			
<p>พื้นที่เมืองสมุนไพรร 3 จังหวัด</p>	<p>จังหวัดอื่น ๆ 18 จังหวัด</p>	<p>2. พื้นที่ ไร่</p>		
<p>(2) การพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรรท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการแพรรสมุนไพรร</p>	<p>1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต</p>	<p>กวก.</p>		
<p>พื้นที่เมืองสมุนไพรร 1 จังหวัด</p>	<p>จังหวัดอื่น ๆ 5 จังหวัด</p>	<p>สมุนไพรรของเกษตรกรภาคใต้</p>		
<p>ตอนบนได้รับมาตรฐาน</p>	<p>2. พื้นที่ ไร่</p>			
<p>2. แผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชสมุนไพรรเพิ่มขึ้น 30 พืช</p>	<p>1. การจัดทำแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกพืชสมุนไพรร</p>	<p>1. จำนวน3..... ชนิด</p> <p>(1) กวาวเครือขาว</p> <p>(2) มะขามป้อม</p> <p>(3) หญ้าหวาน</p>	<p>พด./หน่วยงานความร่วมมือ ...</p>	
	<p>2. พื้นที่.....ไร่</p>			

ตัวชี้วัดผลลัพธ์	แผนงาน/โครงการ ปีงบประมาณ 2566	ผลลัพธ์	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
3. กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ มีการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้นที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 60 แห่ง	1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) (2) สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสมุนไพรขั้นต้น พื้นที่เมืองสมุนไพร 14 จังหวัด จังหวัดอื่น ๆ 10 จังหวัด	1. เกษตรกรได้รับการพัฒนา 2. จำนวน กลุ่ม	สป.กษ.	
	2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ (1) พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกร พื้นที่เมืองสมุนไพร 6 จังหวัด จังหวัดอื่น ๆ 37 จังหวัด	1. พัฒนาการผลิตสินค้าสมุนไพรชีวภาพ 2. จำนวน กลุ่ม	กสค.	
	3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (1) ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์) พื้นที่เมืองสมุนไพร 7 จังหวัด จังหวัดอื่น ๆ 14 จังหวัด	1. ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงาน 2. จำนวน กลุ่ม	สปก.	
	4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (1) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร พื้นที่เมืองสมุนไพร 3 จังหวัด จังหวัดอื่น ๆ 18จังหวัด	1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร 2. จำนวน กลุ่ม	กวก.	
	(2) การพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการแพทสมุนไพร พื้นที่เมืองสมุนไพร 1 จังหวัด จังหวัดอื่น ๆ 5 จังหวัด	1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร 2. จำนวน กลุ่ม		
	5. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (1) การผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน GAP	1. การผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน GAP 2. จำนวน กลุ่ม	กสส.	
	4. มีการผลิตสมุนไพรครบวงจรเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ในประเทศอย่างน้อย 5 แห่ง	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ	จำนวน แห่ง	สป.กษ.
			จำนวน แห่ง	กสค.
			จำนวน แห่ง	สปก.
			จำนวน แห่ง	สธ.
จำนวน แห่ง			กสส.	
จำนวน แห่ง			กวก. สศก.	

ตัวชี้วัดผลลัพธ์	แผนงาน/โครงการ ปีงบประมาณ 2566	ผลลัพธ์	หน่วยงานรับผิดชอบ
5. ห้องปฏิบัติการที่ให้บริการตรวจคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO 17025 ในปี 2570ไม่น้อยกว่า 8 แห่ง		จำนวน แห่ง	กวก./ หน่วยงานความร่วมมือ
6. ระบบฐานข้อมูลพืชสมุนไพร อย่างน้อย 1 ฐาน	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ	จำนวน ฐานข้อมูล	สป.กษ กสก./ปศ. กวก./พด. สปก./กสส. สศก./มกอช/สธ
	โครงการป้องกันรักษาป่า พัฒนาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว	สนับสนุนข้อมูล	กรมป่าไม้
	โครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลพืชสมุนไพร	สนับสนุนข้อมูล	กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	โครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรจากป่าชายเลนอย่างยั่งยืน พ.ศ.2566	สนับสนุนข้อมูล	กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง
7. เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรร้อยละ 5 จากการส่งเสริมการผลิตสามารถเข้าสู่ระบบตลาดออนไลน์หรือตลาดรับวัตถุดิบสมุนไพรหรือตลาดสมุนไพรชุมชน	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตสินค้าเกษตรชีวภาพ	ร้อยละ	สป.กษ กสก./ปศ. กวก./พด. สปก./กสส. สศก./มกอช/สธ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่นๆ

